

„Capul“ de Mihnca Gheorguiu, în repetiție la Teatrul Național. În centru, Costel Constantin, interpretul rolului principal, Mihai Viteazul.

uite ceea ce și-a amintit; măcar o vreme, măcar „o mică de ceas“, cum spune cronicarul.

NAE COSMESCU

„Un autentic scenariu de televiziune“

— În lunile mai și iunie, pe platourile televiziunii, ați filmat serialul Marele vis de Radu Theodoru, film legat de personalitatea lui Mihai Viteazul. Este prima dv. întâlnire cu dramaturgia istorică?

— Nicidecum. Mi-am început ucenicia regizorală, cu un deceniu în urmă, la Bacău, făcând asistență de regie la drama istorică Vlaicu Vodă de A. Davila.

— Cum se armonizează viziunea dv. regizorală cu scenariul?

— Avem de-a face cu un autentic scenariu de televiziune, un scenariu excelent, așa putea spune. Autorul, Radu Theodoru, se dovedește nu numai un foarte bun romancier. Autorul tetralogiei Vulturul a abstras din romanul-fluviu, cu o uimitoare cunoaștere a mecanismelor specifice dramaturgiei, secvențele, pe care le-a reasamblat cu o măiestrie ce trădează vocație de dramaturg. Aș dori să subliniez că scenariul, ca de altfel și romanul, este rezultatul unei minuțioase documentări istorice asupra epocii. Nu s-a făcut nici un fel de rabat adevărului istoric, în

favoarea ficțiunii. Viziunea regizorală — subliniez că regia serialului a fost asigurată în doi, de Nicolae Motric și de subsemnatul — a tins să pună în lumină sensurile cuprinse în scriitura dramatică. „Pohta ce-a pohtit-o“ Mihai Viteazul a fost să adune într-un singur și puternic stat Țara Românească, Transilvania și Moldova, visul său de o viață, „marele vis“, fiind Unirea. La marea adunare populară de la Alba Iulia, tovarășul Nicolae Ceaușescu șublinia că „istoria însăși a confirmat justetea și necesitatea obiectivă a actului săvârșit de Mihai Viteazul, prin realizarea ulterioară a idealului său — ideal al tuturor românilor — prin înfăptuirea în epoca modernă a statului național român unitar“, motiv pentru care „Mihai Viteazul rămîne o figură luminoasă, progresistă, în cartea de aur a poporului român“. Actualitatea problematicei este, deci, aceea ce conferă interes serialului. Evident, avem de-a face cu un serial-portret; ar fi însă o greșală să-l limităm la atât. Am intenționat să reconstituim o epocă extrem de agitată, din perspectiva unui singur destin uman, cel mai edificator, al copleșitoare personalități, pe care marele Iorga a definit-o cum nu se poate mai bine: „un poet al spadei, un entuziast, un visător“. Această reconstituire de proporții a unei pagini glorioase din istoria neamului nostru a impus o viziune lucidă și clară, din perspectiva contemporaneității. Girul rigurozității istorice este asigurat, de altfel, de către dr. Nicolae Stoicescu, cercetător principal la Institutul de istorie „Nicolae Iorga“, o prezență activă pe parcursul realizării serialului. Ne-am propus să evităm orice accesoriu operetistic, precum și spectaculosul gratuit, lăsînd să primeze acuitatea problematicei.

Imagine din serialul TV „Marele vis”, dedicat aceluiași erou, de astă dată în interpretarea actorului Ion Marinescu (în mijloc).

— Cum a decurs colaborarea cu interpreții ?

— Excelent. Distribuția, extrem de numeroasă, a fost în totalitate câștigată de frumusețea scenariului și s-a sudat într-un tot omogen, lucrând cu egală seriozitate și profesionalitate ca și echipa de tehnicieni. Deși ar trebui citați toți membrii echipei mă voi limita la șefii de compartimente — șefii de producție Ilie Măinescu și Nicolae Stănilă ; tehnicianul sunetist Ioan Dinuță ; machiorul Ion Toma ; regizoarele de montaj Marga Niță și Emilia Andreescu ; operatoarea șefă Beatrice Drugă ; ilustratorul muzical George Popescu ; scenografa de costume Valeria Stoleru ; scenografia decorurilor, arhitectul Virgil Luscov și Karlheinz Roth. Aceștia li se adaugă cei care au asigurat lumina, regia tehnică, asistența tehnică, regia de studio. Suflul acestui numeros colectiv de realizatori a fost redactorul șef Dinu Săraru. N-aș vrea să închei fără a sublinia în mod deosebit colaborarea cu interpretul rolului principal, admirabilul actor Ion Marinescu, a cărui disciplină profesională, putere de muncă, seriozitate, rigurozitate au imprimat întregii echipe un spirit de colaborare colegială, demn de toată stima. Sper ca telespectatorii să aplaude în creația lui „ o figură de ascet, arsă de flacăra dinlăuntru, cu barba în neregulă, cu căutarea de adevăr înspăimântătoare” — cum îl descria Iorga.

ION MARINESCU

„Aprofundarea sentimentului patriotic”

— Televiziunea a realizat, cu actori de prim plan, un serial Mihai Viteazul, după textul lui Radu Theodoru. Ce dificultăți a prezentat pentru dv. rolul de voievod ?

— Am citit odată declarațiile unui actor care pretindea că, în timpul lucrului la o piesă, era atât de absorbit de munca sa, încât uitase și cum se numește ; ca să-ți răspundă, ar fi trebuit să fie strigat cu numele personajului pe care-l interpreta. Cred că acest actor exagera. Ori nu spunea adevărul, ori, dacă-l spunea, înseamnă că era un prost actor. Eu sînt pentru luciditate în munca de compunere a unui rol. Cei care o confundă cu spiritismul și cad în transă pot comunica senzații, în nici un caz idei.

Cunosc, de asemenea, actori, mai ales din categoria celor „specialiști într-un singur gen”, care-și trăsc personajul de pe scenă în viața de toate zilele. Rolul jucat fi marchează pentru totdeauna. Ei devin în realitate puțin bufoni, puțin dictatori, puțin in-